

Αρχική σελίδα>Προσφυγή στη δικαιοσύνη>Πού και πώς>Παραπομπή υπόθεσης στο δικαστήριο Παραπομπή υπόθεσης στο δικαστήριο

Εσθονία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Οι διαφορές μπορούν να επιλυθούν τόσο δικαστικά όσο και εξωδικαστικά.

Μία εξωδικαστική μέθοδος επίλυσης διαφορών είναι η **διαμεσολάβηση**. Η διαμεσολάβηση είναι εξωδικαστική μέθοδος εκούσιας επίλυσης διαφορών που διεξάγεται από ανεξάρτητο και αμερόληπτο διαμεσολαβητή. Ο διαμεσολαβητής διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των μερών προκειμένου να τα βοηθήσει στην εξεύρεση λύσης στη διαφορά τους. Οι διαπραγματεύσεις της διαμεσολάβησης είναι εμπιστευτικές και ο διαμεσολαβητής δεν μπορεί να διευθύνει τη διαδικασία της διαμεσολάβησης με τρόπο που να δημιουργεί την εντύπωση ότι έχει την εξουσία να λαμβάνει δεσμευτικές αποφάσεις. Ο διαμεσολαβητής μπορεί να είναι συμβολαιογράφος, δικηγόρος ή οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο, το οποίο ορίζεται από τα μέρη της διαφοράς και έχει εξουσιοδότηση να ενεργεί μέσω νομικού προσώπου [όπως οι διαμεσολαβητές στο όργανο ασφαλιστικής διαμεσολάβησης μέσω της εσθονικής ένωσης ασφαλίσεων (Eesti Kindlustusseltside Liit) και του εσθονικού γραφείου ασφάλισης αυτοκινήτων (Eesti Liikluskindlustuse Fond)]. Ως όργανο διαμεσολάβησης νοείται η οντότητα, η οποία συνδέεται με κρατική αρχή ή με αρχή της τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως η επιτροπή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (autoriõiguse komisjon). Η συμφωνία συμβιβασμού που συνάπτεται ως αποτέλεσμα της διαδικασίας διαμεσολάβησης συνιστά εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του νόμου, εφόσον η συμφωνία έχει κηρυχθεί εκτελεστή από το δικαστήριο, και μπορεί να υποβληθεί σε δικαστικό επιμελητή για αναγκαστική εκτέλεση. Εάν ο διαμεσολαβητής είναι συμβολαιογράφος ή δικηγόρος, η συμφωνία συμβιβασμού όσον αφορά περιουσιακή απαίτηση ή η συμφωνία συμβιβασμού όσον αφορά μη περιουσιακή απαίτηση, εφόσον μπορεί να συναφθεί τέτοια συμφωνία για μη περιουσιακή απαίτηση, μπορεί να επικυρώνεται από συμβολαιογράφο κατόπιν αιτήματος των μερών της διαδικασίας διαμεσολάβησης και να υποβάλλεται αμέσως σε αναγκαστική εκτέλεση. Σε αυτή την περίπτωση, δεν απαιτείται η κήρυξη της συμφωνίας συμβιβασμού εκτελεστής από το δικαστήριο. Η συμφωνία συμβιβασμού που επικυρώνεται από όργανο διαμεσολάβησης είναι δεσμευτική για τα μέρη και δεν απαιτείται να κηρυχθεί εκτελεστή από το δικαστήριο. Άλλη μέθοδος εναλλακτικής επίλυσης διαφορών είναι η **διατησία**. Καθώς τα μέλη του διαιτητικού οργάνου ορίζονται από τα ίδια τα μέρη, αυτά μπορούν να είναι βέβαια για τις γνώσεις, την πείρα και την αμεροληψία των διαιτητών. Τα μέρη έχουν επίσης το δικαίωμα να επιλέγουν τη γλώσσα της διαδικασίας, το εφαρμοστέο δίκαιο και τους διαδικαστικούς κανόνες. Το διαιτητικό όργανο μπορεί να ορίζεται για μια μεμονωμένη υπόθεση (*ad hoc*) ή να λειτουργεί σε μόνιμη βάση. Στην Εσθονία, μόνιμο διαιτητικό όργανο είναι το Διαιτητικό Όργανο της Ένωσης Συμβολαιογράφων (Notarite Koja vahekohtus). Στην Εσθονία, οι διαφορές που ανακύπτουν από διασυνοριακές επιχειρηματικές δραστηριότητες συχνά επιλύονται από το Διαιτητικό Δικαστήριο του **Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Εσθονίας** (Eesti Kaubandus-Tööstuskoja (EKT) arbitraazikohtus). Οι αποφάσεις που εκδίδονται από εσθονικό διαιτητικό όργανο που λειτουργεί σε μόνιμη βάση συνιστούν εκτελεστό τίτλο χωρίς να απαιτείται να κηρυχθούν εκτελεστές από το δικαστήριο. Οι αποφάσεις που εκδίδονται από άλλα διαιτητικά όργανα, περιλαμβανομένων των *ad hoc* διαιτητικών οργάνων, και από αλλοδαπά διαιτητικά όργανα πρέπει πρώτα να κηρυχθούν εκτελεστές από δικαστήριο για να υποβληθούν σε αναγκαστική εκτέλεση. Εκτός από τη διατησία και τη διαμεσολάβηση, υπάρχουν επίσης επιτροπές που ασχολούνται με την εξωδικαστική επίλυση ορισμένων ειδών διαφορών.

Για παράδειγμα, οι εργατικές διαφορές μπορούν να υποβάλλονται πρώτα προς επίλυση σε **επιτροπή εργατικών διαφορών (tõnõvandluskomisjon)**. Η επιτροπή εργατικών διαφορών είναι ανεξάρτητο όργανο επίλυσης μεμονωμένων εργατικών διαφορών στο οποίο μπορούν να προσφεύγουν και οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι. Η επίλυση εργατικών διαφορών από επιτροπή εργατικών διαφορών ρυθμίζεται από τον **νόμο περί επίλυσης εργατικών διαφορών (individuaalse tõnõvandluse lahendamise seadus)**. Για την επίλυση διαφορών από επιτροπή εργατικών διαφορών δεν προβλέπεται η καταβολή κρατικών τελών. Η επιτροπή εργατικών διαφορών μπορεί να επιλύει κάθε διαφορά που ανακύπτει από εργασιακές σχέσεις. Κατά την άσκηση του δικαιώματος προσφυγής σε επιτροπή εργατικών διαφορών, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να γνωρίζουν ότι η επιτροπή επιλύει χρηματικές απαιτήσεις οι οποίες δεν υπερβαίνουν τις 10 000 EUR. Απαιτήσεις που υπερβαίνουν τις 10 000 EUR πρέπει να επιλυθούν δικαστικώς. Στην προσφυγή που υποβάλλεται σε επιτροπή εργατικών διαφορών πρέπει να περιγράφονται οι περιστάσεις που αφορούν τη διαφορά. Για παράδειγμα, όταν προσβάλλεται απόλυση, πρέπει να αναφέρονται ο χρόνος και η αιτία της απόλυσης. Η προσφυγή πρέπει να περιγράφει τη φύση της διαφωνίας μεταξύ των μερών, δηλαδή τι παρέλειψε ο εργοδότης ή ο εργαζόμενος ή τι έπραξε αντίθετα με τον νόμο κατά την γνώμη του προσφεύγοντα. Στην προσφυγή πρέπει να επισυνάπτονται τα αποδεικτικά στοιχεία που θεμελιώνουν τις απαιτήσεις που περιλαμβάνονται σε αυτή (λ.χ. σύμβαση εργασίας, αμοιβαίες συμφωνίες ή αλληλογραφία μεταξύ του εργαζόμενου και του εργοδότη κ.ο.κ.) ή να γίνεται παραπομπή σε άλλα αποδεικτικά στοιχεία ή μάρτυρες. Εάν ο προσφεύγων θεωρεί αναγκαία την κλήση μάρτυρα στη συζήτηση, το όνομα και η διεύθυνση του μάρτυρα πρέπει να αναγράφονται στην προσφυγή. Η οριστική απόφαση επιτροπής εργατικών διαφορών συνιστά εκτελεστό τίτλο και μπορεί να υποβάλλεται σε δικαστικό επιμελητή για αναγκαστική εκτέλεση. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η επιτροπή εργατικών διαφορών μπορεί να κηρύσσει την απόφασή της άμεσα εκτελεστή. Εάν ένα μέρος της διαφοράς δεν συμφωνεί με την απόφαση της επιτροπής εργατικών διαφορών, μπορεί να καταθέσει αγωγή ενώπιον του πρωτοδικείου (maakohtus) για την εκδίκαση της ίδιας εργατικής διαφοράς εντός προθεσμίας ενός μήνα από την επομένη της παραλαβής επίσημου αντιγράφου της απόφασης. Σε αυτή την περίπτωση, η απόφαση της επιτροπής εργατικών διαφορών δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

Απαιτήσεις που απορρέουν από σύμβαση μεταξύ καταναλωτή και εμπόρου μπορούν να επιλύονται από την

επιτροπή καταναλωτικών διαφορών (tarbijakaebuste komisjon). Η επίλυση των καταναλωτικών διαφορών ρυθμίζεται από τον

νόμο περί προστασίας των καταναλωτών (tarbijakaitse seadus). Η επιτροπή καταναλωτικών διαφορών είναι αρμόδια για την επίλυση εγχώριων και διασυνοριακών καταναλωτικών διαφορών που ανακύπτουν από συμβάσεις μεταξύ καταναλωτών και εμπόρων και εισάγονται από καταναλωτή, αν ένα από τα μέρη της διαφοράς είναι έμπορος με έδρα στη Δημοκρατία της Εσθονίας. Η επιτροπή είναι επίσης αρμόδια να επιλύει διαφορές που αφορούν ζημιές προκληθείσες από ελαττωματικό προϊόν, υπό τον όρο ότι η ζημία μπορεί να προσδιοριστεί. Εάν διαπιστώνεται η πρόκληση ζημίας αλλά δεν είναι εφικτό να προσδιοριστεί ποσοτικά το ακριβές ποσό της ζημίας, για παράδειγμα σε περίπτωση μη χρηματικής ζημίας ή ζημιών που θα προκύψουν στο μέλλον, το ποσό της αποζημίωσης καθορίζεται από το δικαστήριο. Η επιτροπή δεν επιλύει διαφορές που αφορούν την παροχή μη οικονομικών υπηρεσιών γενικού σκοπού, εκπαιδευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης που παρέχονται από επαγγελματίες της υγείας σε ασθενείς για την αξιολόγηση, διατήρηση ή αποκατάσταση της υγείας τους, περιλαμβανομένης της συνταγογράφησης, της διανομής και της παροχής ιατρικών σκευασμάτων και συσκευών. Επιπλέον, η επιτροπή δεν επιλύει διαφορές που αφορούν απαιτήσεις οι οποίες απορρέουν από θάνατο, σωματική βλάβη ή βλάβη της υγείας, ή διαφορές των οποίων η διαδικασία επίλυσης προβλέπεται από άλλους νόμους. Οι διαφορές αυτές επιλύονται από αρμόδιους οργανισμούς ή δικαστήρια (λ.χ. εκτός από τα δικαστήρια, οι διαφορές που ανακύπτουν από μισθώσεις κατοικιών μπορούν επίσης

να επιλύονται από επιτροπές μισθώσεων). Η προσφυγή που κατατίθεται από καταναλωτή συζητείται και το αποτέλεσμα της επίλυσης της διαφοράς γνωστοποιείται στα μέρη εντός 90 ημερών από τη στιγμή που γίνεται δεκτή προς εξέταση η προσφυγή του καταναλωτή. Σε περίπτωση περίπλοκων διαφορών, η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται. Η συμμόρφωση με την απόφαση της επιτροπής καταναλωτικών διαφορών πρέπει να λαμβάνει χώρα εντός 30 ημερών από την επομένη της δημοσίευσής της στον ιστότοπο του Συμβουλίου Προστασίας Καταναλωτών (Tarbijakaitsesamet), εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην απόφαση. Στον ιστότοπο του Συμβουλίου Προστασίας Καταναλωτών βρίσκεται αναρτημένος κατάλογος των εμπόρων που δεν έχουν συμμορφωθεί με τις αποφάσεις της επιτροπής ωστόσο, η απόφαση της επιτροπής, δεν μπορεί να υποβληθεί σε αναγκαστική εκτέλεση, πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορεί να υποβληθεί σε δικαστικό επιμελητή προς τον σκοπό αυτόν. Έμπορος που έχει περιληφθεί στον κατάλογο διαγράφεται από αυτόν όταν συμμορφωθεί με την απόφαση της επιτροπής μετά την καταχώρισή του στον κατάλογο ή όταν παρέλθει χρονικό διάστημα άνω των 12 μηνών από την καταχώριση του εμπόρου στον κατάλογο. Εάν τα μέρη της διαφοράς δεν συμφωνούν με την απόφαση της επιτροπής και δεν συμμορφώνονται με αυτήν, μπορούν να προσφύγουν στο πρωτοδικείο για την επίλυση της ίδιας διαφοράς. Ο έμπορος γνωστοποιεί εγγράφως στο Συμβούλιο Προστασίας Καταναλωτών τη συμμόρφωση προς την απόφαση ή την παραπομπή της υπόθεσης στο πρωτοδικείο, επισυνάπτοντας αντίγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στο πρωτοδικείο. Το ίδιο το Συμβούλιο Προστασίας Καταναλωτών μπορεί, με τη συγκατάθεση του καταναλωτή και ως εκπρόσωπος αυτού, να παραπέμψει τη διαφορά την οποία επέλυσε η επιτροπή προς εκδίκαση στο πρωτοδικείο, αν ο έμπορος δεν συμμορφώνεται με την απόφαση και η διαφορά σχετίζεται με την εφαρμογή νόμου ή άλλης νομοθεσίας ή με τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών.

Οι διαφορές που ανακύπτουν από μισθώσεις κατοικιών μπορούν να επιλύονται από **επιτροπή μισθώσεων**. Η επίλυση μισθωτικών διαφορών διέπεται από τον **νόμο για την επίλυση μισθωτικών διαφορών (üürivaidluse lahendamise seadus)**. Οι επιτροπές μισθώσεων δεν επιλύουν διαφορές που αφορούν χρηματικές απαιτήσεις οι οποίες υπερβαίνουν το ποσό των 3 200 EUR. Οι επιτροπές μισθώσεων μπορούν να συστήνεται από τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και επιλύουν μισθωτικές διαφορές που ανακύπτουν στην περιφέρειά τους. Στην Εσθονία, επιτροπή μισθώσεων έχει συσταθεί μόνο στο Τάλιν. Η προσφυγή στην επιτροπή μισθώσεων πρέπει να διαλαμβάνει το αίτημα του προσφεύγοντα και τα πραγματικά περιστατικά στα οποία βασίζεται, και να περιλαμβάνει τη σύμβαση μίσθωσης και τα αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν τους ισχυρισμούς που εκτίθενται στην προσφυγή, καθώς και άλλα συναφή έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία. Η οριστική απόφαση επιτροπής μισθώσεων συνιστά εκτελεστό τίτλο και μπορεί να υποβληθεί σε δικαστικό επιμελητή για αναγκαστική εκτέλεση. Εάν ένα μέρος της διαφοράς δεν συμφωνεί με την απόφαση της επιτροπής μισθώσεων, μπορεί να υποβάλει την ίδια μισθωτική διαφορά στο πρωτοδικείο εντός 20 ημερών από την επομένη της παραλαβής της απόφασης της επιτροπής. Σ' αυτή την περίπτωση, η απόφαση της επιτροπής μισθώσεων δεν παράγει έννομα αποτελέσματα. Η επίλυση διαφορών από τις παραπάνω αναφερόμενες επιτροπές δεν συνιστά υποχρεωτική προδικαστική διαδικασία, δηλαδή αν τα μέρη δεν επιθυμούν ή δεν είναι σε θέση να επιλύσουν εξωδικαστικά τη διαφορά μπορούν να υποβάλουν την αίτησή τους στο δικαστήριο. Το δικαστήριο και η αρμόδια εξωδικαστική επιτροπή δεν μπορούν να εξετάζουν ταυτόχρονα την ίδια αίτηση.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Οι σχέσεις του ιδιωτικού δικαίου διέπονται από την αρχή της ιδιωτικής αυτονομίας, η οποία έχει την έννοια ότι ο δανειστής αποφασίζει ελεύθερα πότε θα εκτελέσει την αξίωσή του σε βάρος του οφειλέτη. Ωστόσο, για λόγους νομικής σαφήνειας και ασφάλειας δικαίου ο οφειλέτης μπορεί να επικαλεστεί παραγραφή αν ο δανειστής δεν ασκήσει την αξίωσή του εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος. Το δικαστήριο ή άλλο όργανο επίλυσης διαφορών λαμβάνει υπόψη του την παραγραφή μόνον εφόσον την επικαλεστεί ο οφειλέτης. Συνεπώς, η αξίωση του δανειστή δεν παραγράφεται με τη λήξη της προθεσμίας παραγραφής. Ωστόσο, αν η αξίωση παραγραφεί και ο οφειλέτης επικαλεστεί την παραγραφή, το δικαστήριο δεν θα εκδικάσει την αίτηση ούτε θα εκδώσει απόφαση επί της ουσίας επ' αυτής.

Οι αξιώσεις που απορρέουν από δικαιοπράξεις παραγράφονται σε τρία έτη.

Οι αξιώσεις που απορρέουν από δικαιοπράξεις παραγράφονται σε δέκα έτη, εφόσον ο οφειλέτης από πρόθεση δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του.

Οι αξιώσεις που αφορούν τη μεταβίβαση ακινήτου, τη σύσταση εμπράγματος βάρους επί ακινήτου, τη μεταβίβαση ή την απόσβεση εμπράγματος δικαιώματος ή την τροποποίηση του περιεχομένου εμπράγματος δικαιώματος παραγράφονται σε δέκα έτη.

Οι αξιώσεις εκ του νόμου παραγράφονται σε δέκα έτη από τον χρόνο κατά τον οποίο η απαίτηση κατέστη ληξιπρόθεσμη, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο.

Οι αξιώσεις που απορρέουν από αδικοπράξια παραγράφονται σε τρία έτη από τον χρόνο κατά τον οποίο ο δικαιούχος έλαβε γνώση ή θα έπρεπε να λάβει γνώση της ζημίας και του υπόχρεου σε αποζημίωση.

Οι αξιώσεις που απορρέουν από αδικαιολόγητο πλουτισμό παραγράφονται σε τρία έτη από τον χρόνο κατά τον οποίο ο δικαιούχος έλαβε γνώση ή θα έπρεπε να λάβει γνώση της γένεσης της αξίωσης που απορρέει από τον αδικαιολόγητο πλουτισμό.

Οι αξιώσεις για περιοδικές παροχές, με εξαίρεση τις αξιώσεις για καταβολή διατροφής τέκνου, παραγράφονται σε τρία έτη από κάθε ξεχωριστή υποχρέωση παροχής, ανεξάρτητα από τη νομική βάση της απαίτησης.

Οι αξιώσεις καταβολής διατροφής τέκνου παραγράφονται σε δέκα έτη από κάθε ξεχωριστή υποχρέωση.

Οι αξιώσεις αποκατάστασης που απορρέουν από δικαίωμα κυριότητας και οι αξιώσεις που απορρέουν από το οικογενειακό ή το κληρονομικό δικαίο παραγράφονται σε 30 έτη από τον χρόνο κατά τον οποίο καθίσταται ληξιπρόθεσμη η απαίτηση, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον νόμο.

Η αξίωση αποκατάστασης που απορρέει από δικαίωμα κυριότητας έναντι επιλήψιμου νομέα δεν παραγράφεται.

Η δικαστική επιδίωξη ορισμένων αξιώσεων που απορρέουν από σχέσεις εργασίας υπόκειται σε παραγραφή. Για παράδειγμα, η προθεσμία προσφυγής σε επιτροπή εργατικών διαφορών ή σε δικαστήριο για την αναγνώριση των δικαιωμάτων που απορρέουν από σχέσεις εργασίας και την προστασία δικαιωμάτων που έχουν προσβληθεί είναι τέσσερις μήνες. Η αγωγή ενώπιον δικαστηρίου ή η προσφυγή σε επιτροπή εργατικών διαφορών για την ανάκληση της καταγγελίας σύμβασης εργασίας μπορεί να κατατίθεται εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή της δήλωσης καταγγελίας εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή της δήλωσης καταγγελίας, ο εργαζόμενος μπορεί να καταθέσει προσφυγή σε δικαστήριο ή σε επιτροπή εργατικών διαφορών για να προσβάλει την καταγγελία ως αντίθετη στην αρχή της καλής πίστης, εκτός αν ο εργοδότης κατήγγειλε τη σύμβαση λόγω αθέτησης της σύμβασης απασχόλησης από τον εργαζόμενο η προθεσμία άσκησης της αξίωσης για μισθούς είναι τρία έτη.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Οι περιστάσεις υπό τις οποίες μπορεί να εκδικάζεται μια υπόθεση από εσθονικό δικαστήριο καθορίζονται στις διατάξεις για τη διεθνή δικαιοδοσία. Μια υπόθεση υπάγεται στη δικαιοδοσία εσθονικού δικαστηρίου, εάν υπάρχει αρμοδιότητα εσθονικού δικαστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν την αρμοδιότητα και τη δικαιοδοσία του ή βάσει συμφωνίας παρέκτασης της αρμοδιότητας, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά από νόμο ή διεθνή συμφωνία. Η διεθνής δικαιοδοσία δεν είναι αποκλειστική δικαιοδοσία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από νόμο ή διεθνή συμφωνία. Οι διατάξεις του εσθονικού **Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (tsiviilkohtumenetluse seadustik)** για τη διεθνή δικαιοδοσία ισχύουν μόνο στο μέτρο που αυτή δεν ρυθμίζεται διαφορετικά με διεθνή συμφωνία ή τους παρακάτω κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

(1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις

(2) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000

(3) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής

(4) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου

(5) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 655/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού προς διευκόλυνση της διασυνοριακής είσπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Το δικαστήριο, στο οποίο μπορεί να κατατίθεται αγωγή κατά προσώπου και να διενεργούνται άλλες διαδικαστικές πράξεις σε σχέση με πρόσωπο καθορίζεται σύμφωνα με τη **γενική δωσιδικία**, εκτός αν ο νόμος ορίζει ότι η αγωγή πρέπει να κατατεθεί σε ή η πράξη να διενεργηθεί από άλλο δικαστήριο.

Η **συντρέχουσα δωσιδικία** καθορίζει το δικαστήριο, στο οποίο μπορούν να κατατίθενται αγωγές κατά προσώπου και να διεξάγονται άλλες διαδικαστικές πράξεις σε σχέση με πρόσωπο, επιπλέον της γενικής αρμοδιότητας.

Η **αποκλειστική δωσιδικία** καθορίζει το μοναδικό δικαστήριο, το οποίο μπορεί να επιληφθεί αστικής διαφοράς. Η αρμοδιότητα σε υποθέσεις εκούσιας δικαιοδοσίας είναι αποκλειστική, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον νόμο.

Βάσει της γενικής δωσιδικίας, αγωγή κατά φυσικού προσώπου κατατίθεται στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου το εν λόγω πρόσωπο έχει τον τόπο κατοικίας του και αγωγή κατά νομικού προσώπου κατατίθεται στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου το εν λόγω πρόσωπο έχει την έδρα του. Εάν ο τόπος κατοικίας φυσικού προσώπου είναι άγνωστος, αγωγή κατά του εν λόγω προσώπου μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τελευταίος γνωστός τόπος κατοικίας του.

Εάν, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις, μια διαφορά δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα εσθονικού δικαστηρίου ή δεν μπορεί να καθοριστεί η αρμοδιότητα και δεν ορίζεται διαφορετικά σε διεθνή συμφωνία ή νόμο, η διαφορά θα εκδικάζεται από το πρωτοδικείο του Harju (Harju Maakohtus) αν:

η διαφορά πρέπει να εκδικαστεί στη Δημοκρατία της Εσθονίας δυνάμει διεθνούς συμφωνίας

ο αιτών είναι πολίτης της Δημοκρατίας της Εσθονίας ή έχει την κατοικία του στην Εσθονία και δεν έχει τη δυνατότητα να υπερασπιστεί τα δικαιώματά του σε αλλοδαπό κράτος ή δεν μπορεί να αναμένεται ότι θα το πράξει

η υπόθεση αφορά ουσιαδώς την Εσθονία για άλλον λόγο και ο αιτών δεν έχει τη δυνατότητα να υπερασπιστεί τα δικαιώματά του σε αλλοδαπό κράτος ή δεν μπορεί να αναμένεται ότι θα το πράξει.

Το πρωτοδικείο του Harju εκδικάζει επίσης υποθέσεις οι οποίες εμπíπνουν στη δικαιοδοσία εσθονικού δικαστηρίου, αλλά δεν είναι εφικτό να προσδιοριστεί ποιο εσθονικό δικαστήριο είναι αρμόδιο. Το ίδιο ισχύει εάν η δικαιοδοσία της Εσθονίας συμφωνήθηκε χωρίς να προσδιοριστεί το αρμόδιο δικαστήριο.

Βάσει της αποκλειστικής (υποχρεωτικής) δωσιδικίας, οι αγωγές με το παρακάτω αντικείμενο κατατίθενται στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο:

απαίτηση που αφορά την αναγνώριση δικαιώματος κυριότητας, περιορισμένου εμπράγματος δικαιώματος ή άλλου εμπράγματος βάρους επί ακινήτου ή την αναγνώριση ανυπαρξίας τέτοιων δικαιωμάτων ή βαρών, ή απαίτηση που αφορά άλλα δικαιώματα επί ακινήτων

καθορισμός ορίων ή διανομή ακινήτου

προστασία της νομής ακινήτου

απαίτηση που αφορά περιουσιακό δικαίωμα και απορρέει από την κυριότητα οριζόντιας ιδιοκτησίας

απαίτηση που αφορά αναγκαστική εκτέλεση επί ακινήτου

απαίτηση που απορρέει από σύμβαση μίσθωσης ή σύμβαση εμπορικής μίσθωσης ακινήτου ή άλλη σύμβαση χρήσης ακινήτου, βάσει του ενοχικού δικαίου, ή από το κύρος τέτοιων συμβάσεων.

Αγωγή που αφορά δουλεία, βάρος ή δικαίωμα εξώθησης όσον αφορά περιουσιακό στοιχείο κατατίθεται στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το περιουσιακό στοιχείο.

Βάσει της αποκλειστικής (υποχρεωτικής) δωσιδικίας, αγωγή για την ακύρωση καταχρηστικού γενικού όρου ή για την καταγγελία και την ανάκληση της εισήγησης του όρου από το πρόσωπο που εισηγείται την εφαρμογή του όρου, κατατίθεται στο δικαστήριο του τόπου της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εναγομένου ή, απουσία αυτής, στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία ή την έδρα του ο εναγόμενος. Εάν ο εναγόμενος δεν έχει τόπο επιχειρηματικής δραστηριότητας, κατοικία ή έδρα στην Εσθονία, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο στον οποίο την κατά τόπον αρμοδιότητα εφαρμόστηκε ο γενικός όρος.

Αγωγή νομικού προσώπου για την ανάκληση απόφασης οργάνου ή την κήρυξη της άκυρης κατατίθεται, βάσει της αποκλειστικής δωσιδικίας, στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του το νομικό πρόσωπο.

Εσθονικό δικαστήριο είναι αρμόδιο να εκδικάσει γαμική διαφορά εφόσον:

τουλάχιστον ένας εκ των συζύγων είναι πολίτης της Δημοκρατίας της Εσθονίας ή ήταν πολίτης της Δημοκρατίας της Εσθονίας κατά τη σύναψη του γάμου και οι δύο σύζυγοι έχουν την κατοικία τους στην Εσθονία

η κατοικία του ενός συζύγου βρίσκεται στην Εσθονία, εκτός εάν είναι σαφές ότι η απόφαση που θα εκδοθεί δεν θα αναγνωριστεί στη χώρα ιθαγένειας οποιουδήποτε εκ των συζύγων.

Βάσει της αποκλειστικής δωσιδικίας, γαμική διαφορά που εκδικάζεται από εσθονικό δικαστήριο κατατίθεται στο δικαστήριο της κοινής κατοικίας των συζύγων, και απουσία αυτής, στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου. Εάν η κατοικία του εναγομένου δεν βρίσκεται στην Εσθονία, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η κατοικία του κοινού ανήλικου τέκνου, στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία του ο ενάγων.

Εάν η περιουσία απόγονου προσώπου έχει τεθεί υπό θεματοφυλακή λόγω αφάνειας του εν λόγω προσώπου ή εάν έχει οριστεί δικαστικός συμπαραστάτης για πρόσωπο με περιορισμένη δικαιοπρακτική ικανότητα ή εάν ένα πρόσωπο εκτίει ποινή φυλάκισης, αγωγή διαζυγίου κατά του εν λόγω προσώπου μπορεί να κατατίθεται και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία του ο ενάγων.

Εσθονικό δικαστήριο μπορεί να εκδικάσει διαφορά που αφορά σχέση γονέα και τέκνου, εφόσον τουλάχιστον ένας εκ των διαδίκων είναι πολίτης της Δημοκρατίας της Εσθονίας ή τουλάχιστον ένας εκ των διαδίκων έχει κατοικία στην Εσθονία. Αγωγή που αφορά σχέση γονέα και τέκνου και εκδικάζεται από εσθονικό δικαστήριο κατατίθεται, βάσει της αποκλειστικής δωσιδικίας, στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η κατοικία του τέκνου. Εάν η κατοικία του τέκνου δεν βρίσκεται στην Εσθονία, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου. Εάν η κατοικία του εναγομένου δεν βρίσκεται στην Εσθονία, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ενάγοντα. Το ίδιο ισχύει σε υποθέσεις διατροφής.

Βάσει της συντρέχουσας δωσιδικίας, αγωγή που αφορά περιουσιακή απαίτηση κατά φυσικού προσώπου μπορεί να κατατίθεται και στο δικαστήριο του τόπου διαμονής του, αν το πρόσωπο διαμένει εκεί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα λόγω σχέσης εργασίας ή υπηρεσίας, σπουδών ή για άλλον σχετικό λόγο. Αγωγή, η οποία αφορά τις οικονομικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες του εναγομένου μπορεί επίσης να κατατίθεται στο δικαστήριο του τόπου της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εναγομένου.

Νομικό πρόσωπο βασιζόμενο στη συμμετοχή, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών, ή μέλος, εταίρος ή μέτοχος αυτού μπορεί να καταθέσει, βάσει συντρέχουσας δωσιδικίας, αγωγή που έχει ως βάση την εν λόγω συμμετοχή ή την ιδιότητα του μέλους κατά μέλους, εταίρου ή μετόχου του νομικού προσώπου και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του το νομικό πρόσωπο.

Εάν ένα πρόσωπο έχει κατοικία ή έδρα σε αλλοδαπό κράτος, αγωγή για περιουσιακή απαίτηση μπορεί να κατατίθεται, βάσει συντρέχουσας δωσιδικίας, κατά του εν λόγω προσώπου και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν την απαίτηση ή στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία του προσώπου. Εάν ένα περιουσιακό στοιχείο είναι καταχωρισμένο σε δημόσιο μητρώο, η αγωγή μπορεί να ασκηθεί στο δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται το μητρώο στο οποίο είναι καταχωρισμένο το περιουσιακό στοιχείο. Εάν το περιουσιακό στοιχείο συνιστά ενοχική απαίτηση, η αγωγή μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η κατοικία ή η έδρα του οφειλέτη. Εάν η απαίτηση είναι εμπραγμάτως εξασφαλισμένη, η αγωγή μπορεί επίσης να κατατεθεί στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το πράγμα.

Αγωγή για την είσπραξη απαίτησης που εξασφαλίζεται με υποθήκη ή συνδέεται με βάρος επί περιουσιακού στοιχείου ή άλλη τέτοια αγωγή που αφορά παρεμφερή απαίτηση μπορεί να κατατεθεί και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο, με τον όρο ότι ο οφειλέτης είναι ο κύριος του καταχωρισμένου ενυπόθηκου ή βεβαρημένου ακινήτου.

Αγωγή κατά κυρίου οριζόντιας ιδιοκτησίας που έχει ως βάση έννομη σχέση που αφορά την κυριότητα της οριζόντιας ιδιοκτησίας μπορεί να κατατεθεί, βάσει συντρέχουσας δωσιδικίας, και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η εν λόγω οριζόντια ιδιοκτησία.

Αγωγή που έχει ως βάση σύμβαση ή αγωγή με αίτημα την κήρυξη σύμβασης ως άκυρης μπορεί να κατατεθεί, βάσει συντρέχουσας δωσιδικίας, και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου θα εκπληρωνόταν η ένδικη συμβατική υποχρέωση.

Αγωγή καταναλωτή που έχει ως βάση σύμβαση ή σχέση που προσδιορίζεται στα άρθρα 35, 46 ή 52, 208 παράγραφος 4, τα άρθρα 379 ή 402, το άρθρο 635 παράγραφος 4 ή τα άρθρα 709, 734 ή 866 του **νόμου περί ενοχικού δικαίου (võlaõigusseadus)**, ή αγωγή η οποία έχει ως βάση άλλη σύμβαση που συνάπτεται με επιχείρηση που έχει έδρα ή τόπο επαγγελματικής δραστηριότητας στην Εσθονία μπορεί να κατατεθεί, βάσει συντρέχουσας δωσιδικίας, και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος κατοικίας του καταναλωτή. Αυτό δεν ισχύει για αγωγές, οι οποίες έχουν ως βάση συμβάσεις μεταφοράς.

Λήπτης ασφάλισης, ασφαλισμένος ή άλλο πρόσωπο, το οποίο δικαιούται να απαιτήσει εκτέλεση από τον ασφαλιστή βάσει ασφαλιστηρίου συμβολαίου μπορεί να καταθέσει αγωγή, βάσει συντρέχουσας δωσιδικίας, η οποία έχει ως βάση το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, κατά του ασφαλιστή και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος κατοικίας ή η έδρα του προσώπου.

Σε περίπτωση ασφάλισης αστικής ευθύνης ή ασφάλισης κτιρίου, ακινήτου ή κινητού περιουσιακού στοιχείου σε συνδυασμό με κτίριο ή ακινήτου, βάσει συντρέχουσας δωσιδικίας, αγωγή μπορεί να κατατεθεί κατά του ασφαλιστή και στο δικαστήριο του τόπου στον οποίο τελέστηκε η πράξη ή επήλθε το γεγονός που προκάλεσε τη ζημία ή του τόπου στον οποίο προκλήθηκε η ζημία.

Εργαζόμενος μπορεί να καταθέσει, βάσει συντρέχουσας δωσιδικίας, αγωγή που έχει ως βάση τη σύμβαση εργασίας του, και στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας ή εργασίας του.

Αγωγή αποζημίωσης για αδικπραξία μπορεί να κατατεθεί, βάσει συντρέχουσας δωσιδικίας, και στο δικαστήριο του τόπου στον οποίο τελέστηκε η πράξη ή επήλθε το γεγονός που προκάλεσε τη ζημία ή του τόπου στον οποίο προκλήθηκε η ζημία.

Αγωγή με αντικείμενο την απόδειξη του κληρονομικού δικαιώματος, αγωγή κληρονόμου κατά του κατόχου της κληρονομίας, αγωγή η οποία προκύπτει από κληροδοσία ή κληρονομική σύμβαση ή αγωγή νόμιμης μοίρας ή διανομής κληρονομίας μπορεί να κατατεθεί, βάσει συντρέχουσας δωσιδικίας, και στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπαγόταν η κατοικία του θανόντος κατά τον χρόνο του θανάτου του. Εάν ο θανών ήταν πολίτης της Δημοκρατίας της Εσθονίας, αλλά κατά τον χρόνο του θανάτου του δεν είχε κατοικία στην Εσθονία, η αγωγή μπορεί να κατατεθεί και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου είχε ο θανών την τελευταία του κατοικία στην Εσθονία. Εάν ο θανών δεν είχε κατοικία στην Εσθονία, η αγωγή μπορεί να κατατεθεί στο πρωτοδικείο Harju.

Αγωγή κατά περισσότερων εναγομένων μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο του τόπου της κατοικίας ή της έδρας ενός από τους εναγομένους κατ' επιλογή του ενάγοντα.

Εάν μπορούν να κατατεθούν περισσότερες αγωγές κατά ενός εναγομένου βάσει των ίδιων πραγματικών περιστατικών, όλες οι αγωγές μπορούν να κατατεθούν στο δικαστήριο στο οποίο μπορεί να κατατεθεί αγωγή που αφορά μία ή περισσότερες από τις απαιτήσεις που απορρέουν από τα ίδια πραγματικά περιστατικά.

Ανταγωγή μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο στο οποίο κατατέθηκε η αγωγή, με την προϋπόθεση ότι η ανταγωγή δεν υπάγεται σε αποκλειστική αρμοδιότητα. Το ίδιο ισχύει όταν, βάσει των γενικών διατάξεων, η ανταγωγή πρέπει να κατατεθεί σε αλλοδαπό δικαστήριο.

Αγωγή τρίτου με αυτοτελή απαίτηση μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο που εκδικάζει την κύρια αγωγή.

Αγωγή, η οποία αφορά πτωχευτική διαδικασία ή πτωχευτική περιουσία κατά του οφειλέτη, του συνδίκου πτώχευσης ή μέλους της επιτροπής πιστωτών, συμπεριλαμβανομένης αγωγής για εξάρτηση περιουσιακών στοιχείων από την πτωχευτική περιουσία, μπορεί να κατατεθεί και στο δικαστήριο που κήρυξε την πτώχευση. Αγωγή αναγνώρισης απαίτησης μπορεί να κατατεθεί και στο δικαστήριο που κήρυξε την πτώχευση.

Ο οφειλέτης μπορεί επίσης να καταθέσει αγωγή σχετικά με την πτωχευτική περιουσία, συμπεριλαμβανομένης αγωγής αποκατάστασης, στο δικαστήριο που κήρυξε την πτώχευση.

Εάν καταθέσετε αγωγή σε διαφορετικό δικαστήριο από αυτό της γενικής δωσιδικίας του εναγομένου, πρέπει να το δικαιολογήσετε στο δικαστήριο.

Εάν μια υπόθεση μπορεί ταυτόχρονα να υπάγεται στην αρμοδιότητα περισσότερων εσθονικών δικαστηρίων, ο αιτών έχει το δικαίωμα επιλογής του δικαστηρίου στο οποίο θα καταθέσει την αίτηση. Σε αυτή την περίπτωση, η υπόθεση θα εκδικάζεται από το πρώτο επιληφθέν δικαστήριο.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού:

Στην Εσθονία, η αρμοδιότητα δεν καθορίζεται από τη φύση της υπόθεσης ούτε από το επίδικο ποσό.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδίαμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο, οι διάδικοι (ενάγων, εναγόμενος, τρίτος) μπορούν να συμμετέχουν στη διαδικασία αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου με ικανότητα δικαστικής παράστασης σε αστικές διαδικασίες. Η αυτοπρόσωπη παράσταση σε δίκη δεν στερεί από τον διάδικο το δικαίωμα να έχει αντιπρόσωπο ή σύμβουλο στην υπόθεση.

Ως ικανότητα δικαστικής παράστασης σε αστικές διαδικασίες νοείται η ικανότητα προσώπου να ασκεί με τις πράξεις του αστικά δικονομικά δικαιώματα και να εκτελεί αστικές δικονομικές υποχρεώσεις στο δικαστήριο. Πλήρη ικανότητα δικαστικής παράστασης έχουν όσοι έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους. Πρόσωπα με περιορισμένη δικαιοπρακτική ικανότητα δεν έχουν ικανότητα δικαστικής παράστασης σε αστική διαδικασία, εκτός εάν είναι ενήλικα και ο περιορισμός της δικαιοπρακτικής τους ικανότητας δεν αφορά την άσκηση αστικών δικονομικών δικαιωμάτων και την εκτέλεση αστικών δικονομικών υποχρεώσεων. Ανήλικοι ηλικίας τουλάχιστον 15 ετών δικαιούνται να συμμετέχουν σε διαδικασίες μαζί με τον νόμιμο αντιπρόσωπό τους.

Πληρεξούσιος στο δικαστήριο μπορεί να είναι δικηγόρος ή άλλο πρόσωπο το οποίο κατέχει τουλάχιστον κρατικά αναγνωρισμένο μεταπτυχιακό τίτλο νομικής ή ισοδύναμο τίτλο κατά την έννοια του άρθρου 28 παράγραφος 22 του **εκπαιδευτικού νόμου της Δημοκρατίας της Εσθονίας (Eesti Vabariigi haridusseadus)** ή ισοδύναμο τίτλο αποκτηθέντα στην αλλοδαπή.

Νομικό πρόσωπο εκπροσωπείται στο δικαστήριο από μέλος του διοικητικού του συμβουλίου ή οργάνου που υποκαθιστά το διοικητικό συμβούλιο (νόμιμο εκπρόσωπο), εκτός εάν ο νόμος ή το καταστατικό του προβλέπει δικαίωμα από κοινού εκπροσώπησης. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να αναθέτει σε πληρεξούσιο τον δικαστικό χειρισμό της υπόθεσης. Η ύπαρξη τέτοιου πληρεξουσίου δεν θίγει τη συμμετοχή του νομίμου εκπροσώπου, δηλαδή του μέλους του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου, στη διαδικασία.

Αντιπρόσωπος προσώπου διορίζεται από το δικαστήριο, όποτε το επιτάσσει ο νόμος.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Η αίτηση πρέπει να αναγράφει την ονομασία του δικαστηρίου στο οποίο πρόκειται να υποβληθεί το δικόγραφο. Αίτηση μπορεί επίσης να υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω της πύλης που διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.e-toimik.ee/> ή είσοδος στο περιβάλλον του ιστότοπου γίνεται με χρήση του δελτίου ταυτότητας. Η αίτηση μπορεί επίσης να υποβάλλεται ηλεκτρονικά

με τηλεομοιοτυπία ή αποστολή στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που υποδεικνύεται για τον εν λόγω σκοπό. Όταν η αίτηση κατατίθεται αυτοπροσώπως στο δικαστήριο, πρέπει να υποβάλλεται στη γραμματεία του οικείου δικαστηρίου.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Η διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων και οι διοικητικές εργασίες στα δικαστήρια διεξάγονται στην εσθονική γλώσσα. Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται εγγράφως στην εσθονική γλώσσα. Η αίτηση πρέπει να κατατίθεται στο δικαστήριο υπογεγραμμένη Μπορεί επίσης να κατατίθεται ψηφιακά υπογεγραμμένη μέσω της πύλης που διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.e-toimik.ee/>, όπου κανείς συνδέεται χρησιμοποιώντας το δελτίο ταυτότητας ή να αποστέλλεται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ψηφιακά υπογεγραμμένη. Αίτηση μπορεί να αποστέλλεται με τηλεομοιοτυπία ή με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου χωρίς ψηφιακή υπογραφή μόνο εάν η υπογεγραμμένη αίτηση πρόκειται να κατατεθεί στο δικαστήριο το συντομότερο δυνατό.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Δεν προβλέπεται συγκεκριμένο έντυπο για αιτήσεις. Οι αιτήσεις πρέπει να αναγράφουν τα παρακάτω:

τα ονόματα, τις διευθύνσεις και τα στοιχεία επικοινωνίας των συμμετεχόντων στη διαδικασία και των αντιπροσώπων, εφόσον υπάρχουν την ονομασία του δικαστηρίου

τη σαφώς διατυπωμένη αξίωση του ενάγοντα (αντικείμενο της αγωγής)

τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν τη βάση της αγωγής (βάση της αγωγής)

τα αποδεικτικά στοιχεία των περιστατικών που συνιστούν τη βάση της αγωγής, και συγκεκριμένη αναφορά στα πραγματικά περιστατικά, τα οποία ο ενάγων προτίθεται να αποδείξει με κάθε αποδεικτικό στοιχείο

κατά πόσο ο ενάγων συμφωνεί με την εξέταση της υπόθεσης με έγγραφη διαδικασία ή επιθυμεί να συζητηθεί η υπόθεση στο ακροατήριο

την αξία του αντικειμένου της αγωγής, εκτός αν με την αγωγή ζητείται η πληρωμή συγκεκριμένου χρηματικού ποσού

κατάλογο των παραρτημάτων της αίτησης

την υπογραφή ή, για έγγραφο που διαβιβάζεται ηλεκτρονικά, την ψηφιακή υπογραφή του συμμετέχοντα στη διαδικασία ή αντιπροσώπου αυτού.

Εάν ο ενάγων επιθυμεί την εξέταση της αγωγής με έγγραφη διαδικασία, πρέπει να το αναφέρει στην αγωγή.

Εάν ο ενάγων συμμετέχει στη διαδικασία δι' αντιπροσώπου, η αγωγή πρέπει επίσης να προσδιορίζει τα στοιχεία του αντιπροσώπου. Εάν ο ενάγων επιθυμεί να λάβει συνδρομή στη διαδικασία από διερμηνέα ή μεταφραστή, ο ενάγων πρέπει να το αναφέρει στην αίτηση και να προσδιορίζει, αν είναι εφικτό, τα στοιχεία του διερμηνέα ή του μεταφραστή.

Εάν καταθέσετε αγωγή σε διαφορετικό δικαστήριο από αυτό της γενικής δικαιοδοσίας του εναγομένου, πρέπει να το δικαιολογήσετε στο δικαστήριο.

Εκτός από τα παραπάνω στοιχεία, οι αιτήσεις σε υπόθεση διαζυγίου πρέπει επίσης να αναγράφουν τα ονόματα και την ημερομηνία γέννησης των κοινών ανήλικων τέκνων των συζύγων, το πρόσωπο που έχει αναλάβει τη διατροφή και την ανατροφή των τέκνων και το πρόσωπο με το οποίο διαμένουν τα τέκνα, καθώς και πρόταση ως προς τα γονικά δικαιώματα και την ανατροφή των τέκνων μετά το διαζύγιο.

Εάν ο ενάγων ή ο εναγόμενος είναι νομικό πρόσωπο καταχωρισμένο σε δημόσιο μητρώο, στην αγωγή προσαρτάται επίσημο αντίγραφο της κάρτας μητρώου, απόσπασμα από το μητρώο ή το πιστοποιητικό εγγραφής, εκτός αν το δικαστήριο μπορεί να ελέγξει το ίδιο τις πληροφορίες αυτές στο μητρώο. Τα λοιπά νομικά πρόσωπα πρέπει να προσκομίζουν άλλα αποδεικτικά στοιχεία για τη λειτουργία και τη δικαιοπρακτική τους ικανότητα.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Η εξέταση προσφυγής, ενδίκου μέσου ή αίτησης βαρύνεται με κρατικό τέλος. Το ύψος του κρατικού τέλους εξαρτάται από την αξία του αντικειμένου της αστικής διαφοράς [στο [Παράρτημα 1 του νόμου για τα κρατικά τέλη \(riigilõivuseadus\)](#)] ή ορίζεται ως συγκεκριμένο ποσό βάσει του είδους της απαίτησης. Δεν προβλέπεται κρατικό τέλος για την εκδίκαση αίτησης παροχής νομικής συνδρομής, όταν κατατίθεται αίτηση αποζημίωσης για μισθούς ή διατροφή και σε άλλες περιπτώσεις που ορίζονται στον νόμο για τα κρατικά τέλη.

Το κρατικό τέλος καταβάλλεται πριν από την υποβολή αιτήματος για διενέργεια πράξης. Πριν από την καταβολή του κρατικού τέλους, η αίτηση δεν κοινοποιείται στον εναγόμενο ούτε διεξάγονται άλλες διαδικασίες που απορρέουν από πράξη για την οποία προβλέπεται κρατικό τέλος. Εάν δεν έχει εξοφληθεί πλήρως το κρατικό τέλος, το δικαστήριο τάσσει προθεσμία στον αιτούντα εντός της οποίας θα πρέπει να καταβάλει το πλήρες ποσό. Εάν το κρατικό τέλος δεν καταβληθεί έως την τακτή ημερομηνία πληρωμής, η αίτηση δεν γίνεται δεκτή προς εξέταση. Εάν το ποσό του κρατικού τέλους που καταβλήθηκε για απαίτηση η οποία έγινε δεκτή προς εξέταση είναι μικρότερο από το προβλεπόμενο στον νόμο, το δικαστήριο απαιτεί την πληρωμή του κρατικού τέλους στο ύψος που προβλέπεται από τον νόμο. Εάν ο ενάγων δεν καταβάλει το κρατικό τέλος έως την τακτή ημερομηνία πληρωμής που ορίζει το δικαστήριο, το δικαστήριο δεν εξετάζει την αγωγή στο μέτρο που αναλογεί στην απαίτηση.

Κατά την καταβολή του κρατικού τέλους, πρέπει να αναγράφεται στο έγγραφο πληρωμής η πράξη για την οποία καταβάλλεται το κρατικό τέλος. Εάν καταβάλλεται κρατικό τέλος για λογαριασμό άλλου προσώπου, θα πρέπει επίσης να αναγράφεται το όνομα του εν λόγω προσώπου. Εάν μετά την κατάθεση αίτησης, το δικαστήριο ζητεί την πληρωμή πρόσθετου κρατικού τέλους, ο αριθμός πρωτοκόλλου που αποδίδεται στην αίτηση από το δικαστήριο πρέπει επίσης να αναγράφεται στην απόδειξη καταβολής του κρατικού τέλους μέσω πιστωτικού ιδρύματος.

Το δικαστήριο κατά κανόνα διατάσσει τον ηττηθέντα διάδικο να καταβάλει τα αναγκαία και εύλογα έξοδα του πληρεξουσίου. Η επιδίκαση αποζημίωσης των εξόδων πληρεξουσίου δεν προϋποθέτει την απόδειξη της πληρωμής τους το τιμολόγιο που εκδίδεται για την παροχή νομικών υπηρεσιών συνιστά επαρκή απόδειξη για την είσπραξη αποζημίωσης. Ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας δεν ρυθμίζει την πληρωμή πληρεξουσίου πριν από την κατανομή και τον καθορισμό των διαδικαστικών εξόδων από το δικαστήριο αυτή θα πρέπει να συμφωνείται στη σύμβαση παροχής νομικών υπηρεσιών μεταξύ του παρόχου των νομικών υπηρεσιών και του προσώπου που πρόκειται να εκπροσωπηθεί.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Νομική συνδρομή παρέχεται σε συμμετέχοντα στη διαδικασία ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο και κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης παροχής νομικής συνδρομής, έχει τον τόπο κατοικίας του στη Δημοκρατία της Εσθονίας ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή είναι πολίτης της Δημοκρατίας

της Εσθονίας ή άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η κατοικία καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 62 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Άλλοι συμμετέχοντες στη διαδικασία που είναι φυσικά πρόσωπα λαμβάνουν νομική συνδρομή μόνο εφόσον αυτό προκύπτει από διεθνή συμφωνία.

Νομική συνδρομή παρέχεται στο πρόσωπο που τη ζητεί, εφόσον:

το πρόσωπο που ζητεί νομική συνδρομή δεν είναι σε θέση να καταβάλει τα διαδικαστικά έξοδα λόγω της οικονομικής του κατάστασης ή είναι σε θέση να καταβάλει τα εν λόγω έξοδα μόνο εν μέρει ή σε δόσεις και

υπάρχουν επαρκείς λόγοι να θεωρείται ότι η σκοπούμενη διαδικασία θα είναι επιτυχής.

Η επιτυχία της συμμετοχής στη διαδικασία τεκμαίρεται αν στην αίτηση, για την κατάθεση της οποίας ζητείται νομική συνδρομή, εκτίθενται με νομικά πειστικό τρόπο οι λόγοι αυτής και τα πραγματικά περιστατικά που τη θεμελιώνουν. Η σημασία της υπόθεσης για το πρόσωπο που ζητεί νομική συνδρομή λαμβάνεται επίσης υπόψη όταν αξιολογείται το κατά πόσον είναι επιτυχής η συμμετοχή του προσώπου στη διαδικασία.

Δεν παρέχεται νομική συνδρομή σε φυσικό πρόσωπο εφόσον:

(1) τα διαδικαστικά έξοδα τεκμαίρεται ότι δεν υπερβαίνουν το διπλάσιο του μέσου μηνιαίου εισοδήματος του προσώπου που ζητά νομική συνδρομή, υπολογισμένα στη βάση του μέσου μηνιαίου εισοδήματος των τελευταίων τεσσάρων μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης μείον τους φόρους και τις υποχρεωτικές ασφαλιστικές εισφορές, τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν για την εκπλήρωση υποχρέωσης διατροφής εκ του νόμου και τα εύλογα έξοδα στέγασης και μετακίνησης

(2) το πρόσωπο που ζητά νομική συνδρομή είναι σε θέση να καλύψει τα διαδικαστικά έξοδα από τα υφιστάμενα περιουσιακά του στοιχεία, των οποίων η πώληση είναι εφικτή χωρίς ιδιαίτερη δυσχέρεια και έναντι των οποίων μπορεί να εγερθεί αξίωση πληρωμής σύμφωνα με τον νόμο. Όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, μόνον οι μη κερδοσκοπικές ενώσεις ή τα ιδρύματα που έχουν καταχωριστεί στον κατάλογο των μη κερδοσκοπικών ενώσεων ή ιδρυμάτων και επωφελούνται από τα κίνητρα απαλλαγής από τον φόρο εισοδήματος ή αντίστοιχες μη κερδοσκοπικές ενώσεις ή ιδρύματα που έχουν την έδρα τους στην Εσθονία ή σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ έχουν το δικαίωμα να ζητούν νομική συνδρομή για την επίτευξη των στόχων τους, με την προϋπόθεση ότι οι αιτούντες αποδεικνύουν ότι ζητούν νομική συνδρομή για την επίτευξη της περιβαλλοντικής ή καταναλωτικής προστασίας ή την εξυπηρέτηση άλλου πρωτεύοντος δημοσίου συμφέροντος για την πρόληψη πιθανών ζημιών σε βάρος των νομίμως προστατευόμενων δικαιωμάτων μεγάλου αριθμού προσώπων και με την προϋπόθεση ότι δεν μπορεί να πιθανολογηθεί ότι θα καλύψουν τα έξοδα από τα περιουσιακά τους στοιχεία ή ότι είναι σε θέση να καταβάλουν τα εν λόγω έξοδα μόνο εν μέρει ή σε δόσεις. Η νομική συνδρομή που μπορούν να ζητήσουν άλλα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της Εσθονίας συνίσταται σε πλήρη ή μερική απαλλαγή από την πληρωμή κρατικού τέλους για την άσκηση ενδίκου μέσου. Νομική συνδρομή σε άλλα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα χορηγείται μόνον βάσει διεθνούς συμφωνίας.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η αγωγή θεωρείται ασκηθείσα όταν κατατίθεται στο δικαστήριο. Αυτό ισχύει μόνον εάν η αγωγή επιδίδεται στον εναγόμενο μεταγενέστερα. Εάν το δικαστήριο δεν κάνει δεκτή την αγωγή προς εξέταση, το δικαστήριο δεν επιδίδει την αγωγή στον εναγόμενο. Εάν η αγωγή πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις, το δικαστήριο εκδίδει διάταξη και κάνει δεκτή την αγωγή προς εξέταση. Εάν η αγωγή δεν πληροί τις προϋποθέσεις, το δικαστήριο τάσσει προθεσμία στον ενάγοντα για να τη διορθώσει. Το δικαστήριο εκδίδει διάταξη για την αποδοχή αγωγής προς εξέταση ή για την άρνηση αποδοχής της ή για τη χορήγηση προθεσμίας προς διόρθωση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Το δικαστήριο ενημερώνει τον ενάγοντα για την αποδοχή της αγωγής προς εξέταση.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Το δικαστήριο ενημερώνει τον συμμετέχοντα για την πρόοδο της διαδικασίας με διοικητικές διατάξεις. Το δικαστήριο με διοικητική διάταξη τάσσει προθεσμία στον εναγόμενο για να απαντήσει, με την οποία τον ενημερώνει επίσης ότι η αγωγή έχει γίνει δεκτή προς εξέταση.

Τελευταία επικαιροποίηση: 02/10/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.